

© PCS

Nieuwe wants massaal aanwezig op stam *Tilia*

Sinds vorig najaar krijgt de PCS-Waarschuwingsdienst opvallend veel melding van enorme grote aantallen zwart-rode nimfen en volwassenen die aanwezig zijn op de stam van *Tilia*, dit voornamelijk op grotere en oudere bomen. Het gaat hier om de nieuwkomer lindespitskop, niet te verwarren met de vuurwants.

Liesbet Van Remoortere, PCS

De lindespitskop (*Oxycarenus laticornis*) is niet te verwarren met de gelijkaardige vuurwants (*Pyrrhocoris apterus*), die op een gelijke plantensoort voorkomt en die we al enkele jaren kennen.

Wantsensoort

De lindespitskop behoort tot de want-

sen. Wantsen worden vaak verward met kevers, maar zijn meestal goed te herkennen aan een driehoekig schildje net achter het halsschild. Het lichaam van deze insecten is gewoonlijk afgeplat en in rust worden de vleugels over het lichaam gevouwen. Wantsen hebben stekend-zuigende monddelen, waarmee ze planten en dieren steken. Hierin verschillen ze

van de kevers, die bijtende monddelen hebben. Wantsen zijn in het bezit van stinkklieren en zijn vaak bijzonder fraai gekleurd. Ze hebben, in tegenstelling tot de kevers, geen echt larvaal stadium en ze verpoppen ook niet. Slechts een gering aantal soorten zijn schadelijk binnen de boomkwekerij en groenvoorziening.

De lindespitskop is zoals de vuurwants zwart-rood gekleurd maar bij vuurwants zijn de tekeningen opvallender. De grote concentraties aan wantsen is de enige hinder of ergernis voor de mens.

Lindespitskop of malvawants

De lindespitskop (*Oxycarenus lavaterae*) komt van nature in een mediterrane omgeving en in Afrika voor. Sinds eind vorige eeuw is het insect in Oost-Europa aan het toenemen. Deze soort werd in 2014 voor het eerst in België waargenomen, maar is de laatste jaren in opmars met 35 waarnemingen in 2018 en 218 waarnemingen in 2019 op waarnemingen.be. In 2020 verwachten we nog meerdere vaststellingen. Het voorkomen van deze wantsen is verspreid over heel Vlaanderen.

Adulten zijn 4,8 tot 6 mm lang, rood en zwart gekleurd. Nimfen hebben een roodbruin achterlijf. De zuigende insecten voeden zich met plantensappen door bladeren en groeipunten aan te prikken. Twee tot drie generaties per jaar komen voor.

Nimfen en volwassenen van de tweede generatie komen voor op *Tilia*. Honderden nimfen en volwassenen leven in groep hogerop op de stammen van *Tilia*, vaak *Tilia cordata*. De hoge concentraties van deze wantsen maakt dat ze opvallend aanwezig kunnen zijn. Door de enorme hoeveelheid nimfen en volwassenen zou je denken dat deze schadelijk zijn voor de boom, maar schade is nog niet vastgesteld. In het najaar overwinte-

ren de nimfen en volwassenen in schuilplaatsen zoals scheuren in de schors van *Tilia*. Andere waardplanten die de wants heeft en die ze voornamelijk in het einde van de lente bezoekt, zijn gewassen uit de Malvaceae waaronder *Hibiscus*, *Lavatera* en *Malva*. Omwille van die laatste waardplant wordt de lindespitskop vaak ook de malvawants genoemd. In de zomer komt een tweede generatie op deze planten voor.

Vuurwants

Een wants die eruitziet als de lindespitskop en die ook op een gelijke plantenreeks voorkomt, is de vuurwants (*Pyrrhocoris apterus*). Deze wants is enkele jaren gekend en is algemeen voorkomend in België. De vuurwants heeft zijn naam te danken aan zijn kenmerkend uitzicht. De bovenzijde van dit insect is knalrood met op de rug een zwarte, zandloper-vormige vlek, met aan weerszijden een zwarte, ronde vlek. Je ziet er als het ware een masker in. Door haar eerder korte vleugels, kan ze niet vliegen. Het langwerpige lichaam is ongeveer 9 tot 11 mm lang. Deze wants komt eveneens in grote groepen voor. Vuurwantsen bevinden zich meestal op de grond en onder afgevallen bladeren, bij voorkeur

onder *Tilia*, *Robinia* en *Malva*. Ze voeden zich vooral met zaden en afgeval- len bladeren die ze leegzuigen. Ook lusten ze het zoete sap in de bast, waardoor ze ook onderaan de stam terug te vinden zijn. Ze zoeken vaak plekjes op in de zon zoals boomstammen en muren om zich op te warmen. Tijdens de zomer worden er per vrouwtje een 50-tal eitjes afgelegd. Uit de eitjes ontluiken vleugelloze nimfen. De volwassenen en nimfen van de tweede generatie overwinteren collectief in spleten, onder stenen, tussen afgeval- len bladeren, onder de grond ... Tijdens de eerste warme dagen in het vroege voorjaar verschijnen de volwassen exemplaren.

Leven en laten leven

Aangezien er zowel van de lindespitskop als van de vuurwants geen schade te verwachten is aan de bomen, wordt een bestrijding niet aangeraden. Overlast door de grote concentraties aan wantsen is de enige hinder of ergernis die de wants voor de mens kan veroorzaken, voornamelijk op openbare plaatsen. De verwachting is dat de lindespitskop zich verder zal uitbreiden en dat dit een nieuwe voedselbron is voor vogels. ■